

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การวิจัยทางการศึกษาเข้ามามีบทบาทสำคัญของวงการศึกษา นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 (5) ที่ระบุให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และในมาตรา 30 ได้กำหนดให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542 : 14, 16) จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่กล่าวมา จะพบว่าการวิจัยถึงเป็นสิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนจะต้องนำมาใช้ในการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นหน่วยหนึ่งในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้จัดทำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตเพื่อผลิตครูระดับปริญญาตรี โดยทำหน้าที่สอนผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ซึ่งคณะครุศาสตร์ดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 5 ปี) ที่กำหนดให้คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์จะต้องมีความรอบรู้และมีความสามารถประยุกต์ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและระเบียบวิธีการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ นอกจากนี้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ กำหนดให้นักศึกษาจะต้องมีความเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชาที่จะสอนอย่างลึกซึ้ง ตระหนักถึงความสำคัญของงานวิจัยและการวิจัยในการต่อยอดความรู้ใหม่ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548)

การจัดการศึกษาของคณะครุศาสตร์ยังคำนึงถึงการพัฒนาให้นักศึกษาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 ซึ่งในมาตรา 49 กำหนดให้มีมาตรฐานวิชาชีพ 3 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน ซึ่งมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งจะต้องประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการ โดยเฉพาะในมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพกำหนดให้สถาบันการผลิตครู ผลิตนักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา ซึ่งมีสาระในเรื่องทฤษฎีการวิจัย รูปแบบการวิจัย การออกแบบการวิจัย กระบวนการวิจัย สถิติเพื่อการวิจัย การวิจัยในชั้นเรียน การฝึกปฏิบัติผลงานวิจัย การนำเสนอผลงานวิจัย การค้นคว้าศึกษางานวิจัยในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ การใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหา การเสนอโครงการเพื่อทำวิจัย นอกจากนี้ยังกำหนดสมรรถนะการวิจัยเพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้

ในการจัดการเรียนการสอน และสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549: 35)

ทั้งนี้คณะครุศาสตร์ จึงกำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักศึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยกำหนดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ซึ่งจัดเป็นวิชาในกลุ่มวิชาชีพเอก โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อฝึกให้นักศึกษามีทักษะการทำวิจัยโดยสามารถที่จะเขียนโครงการวิจัย นำเสนอโครงการวิจัย ดำเนินการวิจัย เขียนรายงานการวิจัย และนำเสนอผลการวิจัยได้ (คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2555) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการวิจัยเป็นกระบวนการในการแสวงหาความรู้ความจริงของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่เป็นวิทยาศาสตร์ ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นวิธีการที่มีระบบ มีเหตุผลและมีความน่าเชื่อถือ (วรรณิ แกมเกตุ, 2555: 18) ซึ่งการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการศึกษาเป็นหนึ่งสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ที่จะก้าวไปเป็นอาจารย์ผู้สอนในอนาคต เพื่อค้นหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สมรรถนะการวิจัยนั้นจะประกอบด้วยสมรรถนะด้านความรู้ ทักษะการทำวิจัย และจรรยาบรรณนักวิจัย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ว่านักศึกษามีสภาพปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับใด และนักศึกษาแต่ละสาขาวิชามีปัญหาที่แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำผลไปพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำแนกตามเพศและสาขาวิชา

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2560 ประกอบด้วย 6 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป และสาขาวิชาสังคมศึกษา ซึ่งมีนักศึกษา จำนวน 420 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2560 ประกอบด้วย 6 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาสังคมศึกษา โดยประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (สุวิมล ติรกันันท์, 2551: 179 - 180) ซึ่งต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน

205 คน จากนั้นจะทำการเลือกตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้ตัวแทนของประชากรที่ทำการศึกษา

1.3.2 ตัวแปรที่ทำการศึกษา ได้แก่ สาขาวิชา และสภาพปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน

1.3.3 ระยะเวลาดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะดำเนินการตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2560 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2561

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

สภาพและปัญหา หมายถึง การดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาที่ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย และขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยที่วางไว้ โดยจำแนกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดประเด็นปัญหา ด้านการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ด้านการสร้างนวัตกรรม ด้านการสร้างเครื่องมือวิจัย ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล และด้านการเขียนรายงานและการนำเสนอผลการวิจัย

วิจัยในชั้นเรียน หมายถึง หมายถึง การวิจัยที่ดำเนินการโดยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในห้องเรียนที่ตนเองรับผิดชอบเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

นักศึกษาประสบการณ์ หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2560

สาขาวิชา หมายถึง หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตที่เปิดการเรียนการสอนใน 6 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป และสาขาวิชาสังคมศึกษา

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 อาจารย์ผู้สอนรายวิชาการวิจัยในชั้นเรียนสามารถนำข้อมูลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับนักศึกษา

1.5.2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทามีข้อมูลที่สามารถนำไปวางนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับนักศึกษาขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู